

# דף חדש

חנוך מרמרי

השמש זורחת בחמש ועשרים. בקלרמון-פראן המ- שוחררת מגלחים את משתפות הפעולה. עוד מלחמת עולם שנייה עומדת להסתיים. שתי מלחמות בשבוע. מאה בשנה. שלוש שנים, פלוס עוד כמה שנים.

מנגו בא לאפטר עם הכנפיים. שלוש-מאות פעם קפץ ממיגדל-המים בחלומות שלו. אדון פולאק, המלך של מנגו, רדף אחריו עד למעלה כדי להכניס לו מכות רצה. הוא צעק למנגו: "עצור או שאני יורה!" מנגו קפץ, ומהאוור, במהירות תשע פסיק שמונה מטר ל- שנייה, צעק לו, "תירה, מה איכפת לך."

מנגו יושב בבדקה של הקונסוליה בסארפאלו. הטרוניסטור שלו, עם הבטריות שמודבקות מאחור, עבר מגליצה לל תחנה ברזילאית שמשדרת פופ אנגלי. קיר התכלת מולו מריח צבע טרי. מישהו כבר קישקש בעיפרון כמה מספרי טלפון. הסברה שלוש-שש-שש. וזוהי שלוש-חמש-אחד. מנגו יושב שם מחצות ועד שבה המנקה. הוא נוסע שש פעמים בלילה את כביש חיפה-תל-אביב, הלוך וחזור, הלוך וחזור, כמו נהג מונית. חיפה-עתלית עשר דקות, זיכרון עשרים, אולנה שלוש, כפר-וינקין, נתניה, נוף-ים, קאונטר-קלאב. עוד חמש שעות בוקר יא-מנאיק, אומר מנגו, איש בן שלוש-ושתיים שאביו עדיין מופיע לו בחלום כמד- ריך צינחה.

אמרתי למנגו: תהיה אתה עבד, ואני מלך. אם תרצה, אחר-כך נתחלף. מנגו היה עבד טוב. אני נשארתי מלך גרוע. מלך גרוע לא מנצל את כישוריו של עבד טוב. הבעיות היו שלי. ליד מנגו חזרתי להיות עבד. היינו שני עבדים בלי מלך. ככה אי-אפשר לשחק. גם כשהתחלפנו, והוא היה המלך, נשארנו שני עבדים.

בבוקר, אחרי סצינת הבונקר, הירושימה ונירנברג, הוא כבר עומד מוכן. המיזרון והחגור מגולגלים בתוך השמיכה. השינגול איחר קצת, שתיים עשרה דקות, הגיע באמצע תכנית מרשל. גם המנקה בסארפאלו מאחרת. הוא גורר את הציוד למחסן וחותרם אלף ששים-וחמש על האת.

מנגו הולך הביתה, לחדר שלו, לגמור לי- שון חיפה-תל-אביב. בניו-גרסי נגמר יום עבודה. מנהל מיפעל טקסטיל בו מועסקים חמישים-וחמישה עובדים, מרכיב את משקפי השמש שלו והולך הביתה. בזמנו היה העבד הכי טוב שהיה לי.

אמרתי לדודי: הנה שיקו, לך תשבור לו את הראש.

דודי השתחוה לי והלך בצעדים רחבים, מוגזמים, ישר אל שיקו.

"רגע" - צעקתי לו כשהגיע לאמצע הד- רך - "בוא הנה".

הוא הסתובב ובא.

"תביא את שיקו לפה. אני אשבור לו את הראש בעצמי. אתה רק תחזיק אותו טוב, שלא ישבור לי משהו בחזרה."

העבד שלי השתחוה לי שוב, קצת ברי- שול, ויצא להביא את שיקו. הוא היה צריך למחר, לתפוס אותו לפני שייכנס לחצר שלו.

"רגע!" צעקתי לו, "עצור!"

הוא עצר.

ניגשתי אליו לאט-לאט. באתי אליו מא- חור ואמרתי לו בשקט, אבל במלכותיות: הגיע הזמן שתלמד להשתחוות, עבד."

הוא שתק, המתין לפקודות הבאות.

"תתכופף!" ציוויתי עליו, "עד הריצפה." הוא התכופף.

"עוד עוד! עד שהאף יגע באדמה!"

הוא התכווץ עוד מעט, וראשו היה נמוך מכפות רגליו.

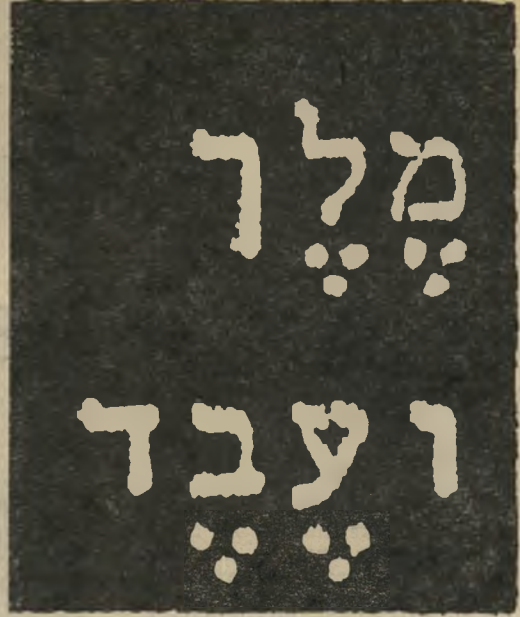
"שייגע ממש. הוא לא נוגע, אני רואה מכאן. יש עוד לפחות סנטימטר שלם!"

ירדתי על הברכיים. לקחתי קרש לא עבה והעברתי אותו כהוכחה ברווח הצר ש- נותר בין אפו של העבד שלי ובין האדמה.

"אני נוגע הוד רוממותך, אני נישבע לך" אמר העבד.

"אתה לא נוגע! אתה עושה את עצמך!" אמר המלך בכעס וברגליו הדף את ראש העבד אל הארץ. האף נגע באדמה.

מלחמת העולם השנייה נמשכה ארבע שעות. בעשרה לשתיים, כשהעירו אותו בסטירות וטילטולים, עדיין ישב שיקלגורבר במרתף הבירה. הים העכור שביעבעע לו בחלום התחלף בפלאורוסננט מסנוור, בגרירת רגליים ובשיקשוק חגור. חצי עיוור התיישב במיטה, מגרד באצ- בעות הרגליים. הוא יצא מחדר השומרים, עטוף בשמי- כה ופיו יבש. שטף במי קרח ספל פלסטיק ממישקע בוצי שחור והכין משקה חדש, חם וממותק. אחר-כך גרר החוצה את הצ'כי ביד אחת ואת המזרון בשנייה. הסכם מינכן, שתיים וחמישה. הסודטים, ריינלנד, אני שלוש, ורשה. רוטרדם, נארוויק, דנקרק. נורת חמש- מאות ואט מאירה כל הלילה את עומדת הגנה סבילה מספר חמש: שני בקבוקים אדומים, שני דליים אדומים, חול ים, את אחד חסר. מישהו כבר גנב אותו, אולי לחפור לעצמו קבר. היטלר וגארינג בטרודקארו, מש- קיפים על מיגדל אייפל, ועוד לא שלוש. רבע לחמש ישמידו את שליטל. בתינת המחנה שלו קירות עליהם חרותים מיליון שמות, מיליון תאריכים. כשיבוא לארץ יחכה לו בכניסה המלאך גבריאל. הוא יגיד לשליטל: ברוך הבא לגן-עדן. התא שלך נמצא על הגיבעה, ישר למעלה ושמאלה, תמתין בבקשה עד שנמור עם הניי- רת. תיכף יביא לך מישהו קפה וביסקוויט. תחתום פה בינתיים על מיזרון, פתיליה וקרטון-ואפלים ואחר- כד תיגש לעבור חיטוי וחיסונים. מה אתה רוצה להיות, מלך או עבד?



כשעפו אבנים מהרקטה אל המרפסת של אפרסק ומהגג של אמיל אל הרקטה, כשעף הברזל של הביוב מהיד של שיקו אל הכתף של הרומני, כשעפו צנוברים ופגזים אחרים מאיקס-חמש למעברה ומהמעברה למיב- צר, כשעפו קרשים וחיכות-בטון וגושי-עפר מדודי, ממנגו, משפיצר הברשליהספר אל פחי הזבל ואל ה- חתולים והאנשים שבתוכם - היה ילד אחד ושמו ארון שיטב מאחורי מחסה, ועצם את עיניו כל פעם שניפגש הפץ מעופף בחבית או בזוככית או בקרקפת או בחתול. יכול היה ללכת הביתה, אבל נישאר. יכול היה להרים אבן, להזדקף ולהעיף אותה, אבל לא העיז. היתה לו בעייה: לא היתה לו כל שליטה באבנים. הן עפו לאן שרצו, ובדרך-כלל קרוב מדי, נמוך והלש. לפעמים חשב שאבנים בכלל לא רוצות לעוף. בחלומי- תיו זרק אבנים רחוק, מדוייק. היה גורם לקופסות- פח לצלצל, לשמשות להיסקד, לפסטים להתנפץ ולכבות. בדרך כלל חלם על ים. ים ירוק, סמיך, פושר ולח, שמד תוכו מתרוממים נחשולים ללא קצף ומאיימים לחרוג מגבולם, לפלוש אל החוף ולבלוע את כל מה שבדרכם. בחלומותיו היה הוא בדרכס.

יום אחד כתב: דודי הארדי היה העבד. אני הייתי המ- לך. יכולתי להגיד לו שיעשה כל מה שבא לי. הוא חייב היה לעשות כל מה שאגיד לו. לא היו לי אמצעים להכריח אותו למלא אחר כל פקודותי. האמצעים שהיו לי, היו הוא עצמו וכוחו שלו.

כשהרומני בא לגור, כבר כימעט שלא שיחקנו. המשחק מת מעצמו עוד הרבה לפני הסיפור עם המישפט. הוא פשוט נהייה פחות ופחות משעשע. דודי הפסיק להתלהב ואחר- כד הפסיק לשתף פעולה. נשארתי מלך בלי עבד.

יום אחד, אחרי הרבה זמן, אמרתי לרו- מני: בוא נשחק מלך ועבד. הוא לא תפש את העניין. הוא היה עבד רע, מגושם, חסר- התלהבות. אני הייתי מלך עלוב, חסר-סמ- כות, חסר דימיון. זה היה כישלון צפוי, וב- כל זאת מכאיב. דודי היה העבד היחיד בי- חיי. אני מלך בלי עבד עד היום.

בצבא מדדו אותו. אורך קצר, רוחב דק, משקל דל, קצת סוכר בשתן. שאלו אותו חידות על מיספרים ועל משולשים, ומדדו את התשובות עם סטופר. בצבא ידעו עליו הכל. הם העסיקו את טובי המומחים ונעו עליו בחוקרים, בפסיכולוגים ובאנשי-מחשבים כדי לדעת עליו הכל. אחר-כך הרכיבו לו אבעבועות מימין, טטא- נוס משמאל, ואמרו לו: תהיה אחראי הגנה סבילה. אמרו לו: תהיה מלך של ששה-עשר מטפים אדו- מים. תהיה מפקד על שני זרנוקים, בוס של דליי-חול, אתים ומחבטים. זה תפקיד אחראי. אתה אדם אחראי. יום ויליה הסתובב בין המטפים שלו, ממלא אותם באבקה ובמים עד למקום המסומן. מסנן באבעבועותיו בדלי סיגירות מתוך דליי-חול, ניתקל לעתים בגלליו היבשים של הכלב המקומי, והמקפיד להרחיקם. גללים הם חומר דליק. פעמיים בשבוע היה חותם עשרים כדור, מיזרון מוכתם בזרע ושמיכה עם ריח אבקת- פרעושים, והולך לישון בבדקה. בבדקה חרוטים אלף שמות, אלף תאריכים. תלויות דוגמאות של אישורי כניסה אדומים, ירוקים כחולים. לרומני תהיה בארנק תעודה כמו הדוגמה האדומה שעל הקיר. הוא יהיה קצין. יצלמו אותו עם הדרגות ויכתבו את השם האמ- תי שלו במכות כתיבה. הוא יוכל להיכנס מתי שבא לו, וללכת לאן שירצה.

הם לא ידעו עלי הכל. לא עזרו להם גם אלף המומחים שלהם. לא עזרו להם הבדי- קות, החקירות והמיבחנים. הם לא ידעו ש- הייתי מלך.

